

تغییر فعالیت گلوتاتیون پراکسیداز گلبول قرمز و میزان آنتیاکسیدان تام پلاسمای دیابتی در موشهای صحرایی Securigera Securidaca عصاره

چکیده

زمینه و هدف: گونه‌های واکنشگر اکسیژن از طریق اکسیداسیون پروتئین‌ها و یا به راه انداختن آبشار پراکسیداسیون لپیدی، بسیاری از عملکردهای سلولی را تحت تأثیر قرار می‌دهند. در این مطالعه تغییر فعالیت آنزیم گلوتاتیون پراکسیداز گلبول قرمز و سطح آنتیاکسیدان تام پلاسمای دیابتی در موشهای صحرایی Securigera Securidaca در موشهای صحرایی دیابتی بررسی شده است.

روش بررسی: در مطالعه تجربی حاضر از ۲۰ موش صحرایی نر با نام علمی Ratus Norvegicus که شامل دو گروه سالم و دیابتی بودند، استفاده گردید. علاوه‌های گروه نیز به ۳ زیرگروه (۵ موش صحرایی در هر زیرگروه) شامل زیر گروه کنترل و دو زیر گروهی که ۱۰۰ و ۲۰۰ میلی‌گرم عصاره به ازای هر کیلوگرم از وزن دریافت می‌کردند، تقسیم شدند. تمامی تزریقات از طریق داخل صفاقی و به مدت ۲۰ روز انجام گرفت. پس از اتمام دوره، خون از قلب موشهای صحرایی گرفته و فعالیت آنزیم گلوتاتیون پراکسیداز و آنتیاکسیدان تام پلاسمای اندازه گیری شد. تفاوت‌های آماری با استفاده از آزمون‌های t-Student و ANOVA بررسی شدند.

یافته‌ها: در مقایسه با زیرگروه کنترل دیابتی، فعالیت آنزیم گلوتاتیون پراکسیداز در زیرگروه موشهای دیابتی که ۱۰۰ و ۲۰۰ میلی‌گرم عصاره به ازای هر کیلوگرم وزن به آنها تزریق شده بود، بالاتر بود (به ترتیب $P=0.01$ و $P=0.04$). سطح آنتیاکسیدان تام در زیرگروه دیابتی که ۱۰۰ و ۲۰۰ میلی‌گرم عصاره به ازای هر کیلوگرم وزن به آنها تزریق شده بود، نسبت به زیرگروه کنترل دیابتی افزایش داشته است (به ترتیب $P=0.005$ و $P=0.025$).

نتیجه‌گیری: عصاره آبی Securigera Securidaca احتفالاً با تغییر فعالیت آنزیم گلوتاتیون پراکسیداز و میزان آنتیاکسیدان تام پلاسمای دفع آنتیاکسیدانی را در موشهای صحرایی دیابتی افزایش می‌دهد.

کلیدواژه‌ها: ۱- آنتیاکسیدان تام ۲- گلوتاتیون پراکسیداز ۳- دیابت ۴- عصاره Securigera Securidaca

ابذر روستازاده میانده I

*دکتر محسن فیروزراei II

دکتر محمد شعبانی III

مقدمه

پراکسیداسیون لپیدی بر اسیدهای چرب با چند پیوند غیراشبع انجام گرفته و منجر به تولید رادیکال‌های آزاد و پراکسیدهای لپیدی می‌گردد. این ترکیبات بسیار واکنشگر بوده و دارای اثر کمتوکتیک و سیتوکسیک هستند. پراکسیدها ساختار غشای سلول را مختل کرده و منجر به تغییر در نفوذپذیری و ایجاد ترومبوز و نکروز می‌شوند.^(۱) نشان داده شده است که شروع و پیشرفت عوارض دیابت با

به نظر می‌رسد که گونه‌های واکنشگر اکسیژن (ROS= Reactive oxygen species) در تمامی بافت‌ها، از طریق مکانیسم‌های گوناگونی تولید می‌شوند. بدی عملکرد اعضاء ممکن است ناشی از میانکش ROS با غشای سلولی از طریق آبشار پراکسیداسیون لپیدی یا اکسیداسیون مستقیم پروتئین‌های غشایی باشد که در نهایت ممکن است بر بسیاری از عملکردهای سلولی اثر بگذارد.^(۱)

این مقاله خلاصه‌ای از پایان‌نامه آقای ابذر روستازاده میانده در مقطع کارشناسی ارشد بیوشیمی به راهنمای آقای دکتر محسن فیروزراei و مشاوره آقای دکتر شعبانی می‌باشد.

(I) کارشناسی ارشد بیوشیمی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران.

(II) استاد گروه بیوشیمی، مرکز تحقیقات علوم سلولی و مولکولی ایران، دانشکده پزشکی، تقاطع بزرگراه شهید همت و چمران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران (*مؤلف مسؤول).

(III) استادیار بیوشیمی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران.